

Goigs del gloriós Sant Cristòfol que se venera en la sua capella del terme de Castellvell

Castellbell i el Vilar

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sant Cristòfol
Alçada: 348

Coordenades:

Latitud: 41.63869
Longitud: 1.81864
UTM Est (X): 401610
UTM Nord (Y): 4610336

Classificació

Número de fitxa 08053 - 136
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Popular Contemporani Modern
Segle XVII-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Religios
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Sant Cristòfol](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch

Data de registre de la fitxa: dt., 06/12/2016 - 01:00

Descripció

Goig del Gloriós Sant Cristòfol, que se venera en la sua Capella del terme de Castellvell; i que diuen així:
Puig tenint tants grans honors / sen de Jesus tan amat: / Pregau per los pecadors / Cristofol màrtir sagrat.
Vos Cánaneo nasquéreu / entre la gentilitat, / en la Licia meresquéreu / ser del Cel adoctrinat; / predicant alguns favors / la llum de la veritat, &c. /
Prodigi digne de ohir / lo de vostra Santa vara / quant berda se veu florir / per vos en terra fixada; / daren molts á Deu llahors / y vos quedareu honrat, &c. /
Passan de quaranta mil / en la Iglesia triunfant / los que vos, (ó clar espill? / convertireu predicant: / ab vostres sagrats suors / sens setirvos fatigat, &c. /
Sobre vostre Cap posaren / flamejant un murrió / y estretament lo apretaren / ab sa tirana passió; burlaren tots los furors / cremat, flexat y assotat, &c. /
Foreu en presó posat / regnant Deció Emperador/ de lascives visitat / brindant son lacíu amor/ mes vostre virginitat / rendi sos profans ardors, &c. /
En un pal vos fa lligar / despatxant fletxes à vos / y de ninguna totcat / per gran ni síca que fós/ el Rey quedà mal ferit / en un ull ab grans dolors, &c. /
Vos mogut de pietat / olvidarreu son orgull / quant ab vostra sanch untat / li vareu curar dit ull/ quedant ell edificat / desterrà tots sons errors, &c. /lo ultim Martiri sufrireu/ fonch en llavarvos lo cap/ vostre esperit oferíreu/ en mans de l a Trinitat/ quedant lo jutge enganyat/ vos feu lo cel tants favors, &c. /
De fam, bombes, pestilència, / pedregades y de foch/ vos dotà la alta potencia/ deslliuraseu á tot lloch/ ahont sou del poble adorat/ sent sensors y humils los cors, &c. /
De esta Comarca venen / à vostre Santa Capella / que en Castellvell vos tenen / per consol de tota aquella; /y curats de tots dolors / vos prenem per advocat, &c. /
Coxos, contrets ab breus dias/ ciegos y altres desauciats / ab vostres pregarias pies/ Deu per vos lo s ha curat: / guarde de malefactors / també vostre pietat: / Pregau per los pecadors / Cristofol màrtir sagrat./
TORNADA. / Puig ab eterns resplendors / en lo Cel sou coronat: / Pregau per los pecadors / Cristofol màrtir sagrat.
V-) Ora pro nobis Beate Cristophere. R.) Ut á morbo epidèmia belle sanet grandine liberemur.
OREMUS./ Presta quesemus omnipotens Deus ut qui Beati Cristophori Martyris tui commemorationem colimus intercessione ejus, in tuí nominis amore reboremur. Per Dominum Nostrum. R. Amen.

Observacions:

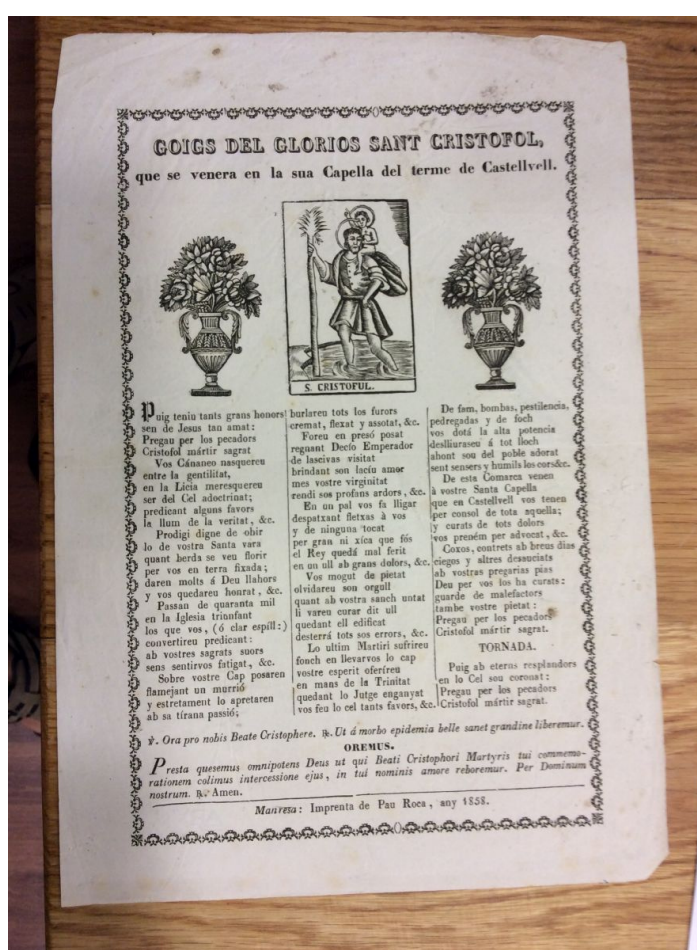
L'edició transcrita supra i conservats a l'Arxiu Gavin daten de l'any 1858 i van ser editats a la impremta de Pau Roca (Manresa). També es conserven uns goigs de l'any 1952.

Història

Els goigs són cançons populars o poesies de caire religiós, adreçades als sants, les santes, la Mare de Déu o Crist. Tradicionalment es canten en les festivitats religioses. Acostumen a tenir dues parts: a la primera s'explica la vida, miracles i martiri del sant; mentre que a la segona se li fan peticions de protecció per a la comunitat.

La tradició dels goigs té els seus orígens en la representació dels misteris medievals. La primera vegada que es troba documentada la paraula goigs és a la Crònica de Ramon Muntaner (1325-1328), on consta que ja se'n cantaven, i el primer text conegut de goigs són els Goigs de Nostra Dona, conservats al manuscrit del Llibre vermell de Montserrat (de final del segle XIV). Els gremis i confraries, especialment la del Roser, popularitzen els goigs dels seus patrons respectius. Malgrat tot, els goigs tal i com els coneixem i que es canten actualment, cal situar-la a partir de la determinació del Concili de Trento (1545-1563), per potenciar

la pietat popular a través d'aquest tipus de manifestacions litúrgiques. El gran moment de creació dels goigs fou el segle XVII, quan totes les esglésies parroquials, així com les capelles i capelletes més petites foren dotades d'aquestes manifestacions. Es desconeix el creador de la lletra i la música dels goigs, però quasi bé tots foren editats per impremta durant les primeres dècades del segle XX, i les músiques foren recompostes i arranjades també durant aquest període.

Puix que sou tant poderós
i de Jesús tan amat;
Sigueu el nostre advocat
Sant Cristòfol gloriós.

A Cananen nasquéreu
entre la gentilitat;
I en la Lícia merquesquéreu
la llum de la veritat:
un ermità piadós
la fe us ha comunicat.
Sigueu...

Prodigios per l'estatura,
ple de força i molt valent;
l'ésser soldat us procura
l'efecte de molta gent.
Mes, vós feu a Déu llavors
del talent que us ha donat.
Sigueu...

Vostra vara ha despertat
admiració a drac;
quan en terra fou clavada
i ben prest s'ha vist florir.
A molts pagans ha confós
i els ídols han abjurat.
Sigueu...

Vora d'un riu us posàreu
per passar els pobres a qual;
Cap barca necessitàreu,
essent vós prou fort i alt.
Allavors un nin formós
que el passau us ha pregat.
Sigueu...

Prò la carga tant us pesa
que avencar més no podeu,
quan us diu, amb gransorpresa,
que és a Crist a qui porteu.
I amb un fet tant prodigiós
paga vostra caritat.
Sigueu...

* Ora pro nobis, beate Christophore.

* Un a morbo, epidemia, bello et grandine liberebor.

OREMUS

Praesta, quæsumus, omnipotens Deus; ut qui beati Christophori Martiris tui commemorationem colimus, intercessionem eius in tui nominis amore roboremur. Per Christum Dominum nostrum. a). Amen.

Laurentia Roca - Maurea - Any 1952

En la contrada de Lícia
predicava amb gran delect
i amb vostra zel i pericla
a molts mitja ben convertit.
Mes l'Emperador, furib, a la presó us ha tancat.
Sigueu...

Dues dones la pareua
varen tentat-vos allí,
que, veient vostra fermesa,
prompte es varen pendre.
I en premi, Des bondados,
el martiri els ha donat.
Sigueu...

Us van alerrar en la testa
us varen treure els botins,
i en una fornall feresta
us van llençar aquella letina,
solvent hi tots els dolors
amb molta conformitat.
Sigueu...

Així encara predicàreu;
i ara d'esser decapitat
socorreu profitàreu
a tothom qui es temperat,
en llamps i pestes, de vós
l'aiut haques demanat.
Sigueu...

Fa molta segles que aquí us tenen
els vetes de vostre nom,
que a pregar-vos devots vénen
des d'aquest lloc sanctor
de cara al bell Montserrat.
Sigueu...

FORNADA
Puix que amb eterna resplandors
en el cel sou coronat.
Sigueu el nostre advocat
Sant Cristòfol gloriós.